

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми
підготовки доктора філософії та роботи над дисертацією

Деркач Лілії Юріївни

**«Формування етичного лідерства як чинник запобігання корупції в
органах публічної влади»,**

яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань
28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 –
Публічне управління та адміністрування

Деркач Лілія Юріївна у 2021 році вступила до аспірантури Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Навчальна складова індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії Деркач Л.Ю. виконана вчасно та у повному обсязі.

Робота Деркач Л.Ю. над темою дисертації почалася із визначенням завдань дисертаційного дослідження а саме:

- дослідити феномен корупції в системі публічного управління, його причини, прояви, наслідки та визначити роль етичного лідерства як ключового чинника запобігання корупції;
- здійснити діагностику рівня сформованості етичного лідерства як чинника запобігання корупції в органах публічної влади України, виявити основні чинники, що перешкоджають формуванню етичного лідерства в даних організаціях;
- узагальнити зарубіжний досвід запобігання та протидії корупції через формування етичного лідерства в публічному управлінні та визначити кращі практики, що доцільно адаптувати в Україні;
- визначити шляхи посилення ролі керівників органів публічної влади у формуванні культури етичного лідерства у контексті боротьби з корупцією та їх відповідальності за дотримання етичних стандартів підлеглими;
- визначити засади міжсекторального партнерства органів публічної влади, бізнесу та інститутів громадянського суспільства у сфері формування етичного лідерства як чинника запобігання корупції;
- розробити комплексну модель етичної інфраструктури органів публічної влади України.

Всі визначені завдання дисертаційної роботи які ставила перед собою Деркач Л.Ю. виконані та зроблені такі основні висновки.

На основі системного аналізу корупції як деструктивного феномену публічного управління поглиблено теоретичне розуміння її сутності, причин,

проявів і наслідків та визначено роль етичного лідерства як ключового чинника запобігання корупції. Встановлено, що корупція має системний характер, зумовлений глибинними інституційними деформаціями та неформальними практиками, що проявляється на різних рівнях: від "великої" (елітарної) корупції у вищих ешелонах влади до "низової" (побутової) у повсякденній взаємодії з громадянами.

Обґрунтовано взаємозв'язок між рівнем розвитку етичного лідерства та ефективністю антикорупційних заходів через виокремлення чотирьох вимірів впливу доброчесних керівників: прямий моральний вплив через особистий приклад, інституційний вплив через розбудову антикорупційної інфраструктури, організаційно-управлінський вплив через впровадження етичних цінностей у щоденну практику та соціальний вплив через транслявання етичних стандартів на все суспільство.

За результатами комплексної діагностики стану сформованості етичного лідерства в органах публічної влади України виявлено значний розрив між формальним впровадженням антикорупційного законодавства та реальними практиками його імплементації. Систематизовано та класифіковано основні бар'єри, що перешкоджають формуванню етичного лідерства в органах публічної влади України як чинника запобігання корупції, серед яких виділено інституційні, соціокультурні та нормативно-правові.

На основі вивчення досвіду європейських країн, США, Канади та Сінгапуру виявлено загальну тенденцію до зміщення акцентів з формального контролю за дотриманням етичних приписів на користь інтегрованого підходу, за якого моральні чесноти й установки на доброчесну поведінку прищеплюються управлінцям як невід'ємний елемент їх професійної соціалізації та кар'єрного розвитку. Встановлено ключові елементи успішних моделей розвитку етичного лідерства та обґрунтовано можливості їх адаптації в Україні.

Розроблено комплексну модель етичної інфраструктури органів публічної влади як фундаментальну передумову утвердження принципів етичного лідерства та запобігання корупції. Модель поєднує взаємозалежні формальні та неформальні компоненти у єдину багаторівневу систему, що включає нормативно-правове забезпечення, інституційні механізми імплементації та контролю, інструменти управління персоналом, системи моніторингу та підзвітності, а також неформальні компоненти: лідерську філософію та особистий приклад керівництва, організаційну культуру та етичний клімат, комунікаційні практики та діалог щодо етичних питань, партнерські мережі та спільноти практик.

Обґрунтовано необхідність міжсекторального партнерства органів

публічної влади, бізнесу та інститутів громадянського суспільства для ефективного запобігання корупції, що реалізується через спільні просвітницькі ініціативи, механізми громадського контролю, захист викривачів корупції та обмін кращими практиками антикорупційної діяльності.

Працюючи над дисертацією Деркач Л.Ю. проявила себе як науковець, який має достатній рівень теоретичної і методичної підготовки, цілком спроможна самостійно ставити й вирішувати наукові та практичні завдання. Слід відзначити вміння Деркач Л.Ю. працювати з інформацією, систематизувати й узагальнювати теоретичні та практичні матеріали дисертаційного дослідження.

Деркач Л.Ю. плідно співпрацювала з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі. Здобувач постійно вдосконалювала свою професійну майстерність, підвищувала рівень виконання наукових досліджень та зарекомендувала себе як наполеглива, ініціативна та працелюбний дослідник. Здобувач безпосередньо брала участь у виконанні всіх етапів проведення дослідження. Нею проаналізовано літературні джерела за темою дисертаційної роботи, здійснено постановку мети і завдань дослідження, отримано, оброблено та узагальнено результати досліджень, обґрунтовано основні положення роботи та висновки. Усі наукові та практичні результати, що наведені в дисертації, отримані особисто здобувачем.

Дисертаційна робота Деркач Л.Ю. є самостійно виконаною науковою працею. Усі сформульовані в ній висновки, теоретичні положення та пропозиції ґрунтуються на особистих дослідженнях. У роботі не використовувалися ідеї співвиконавців науково-дослідної роботи. Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено у достатній кількості публікацій.

Виходячи із зазначеного, вважаю, що наукова складова індивідуального плану роботи Деркач Лілії Юріївни виконана повністю та на високому рівні.

Науковий керівник, професор
кафедри публічної політики ННІ
«Інститут державного управління»
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна,
доктор наук з державного
управління, професор

Олена КРУТІЙ